

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Валентин Пенчев Василев – Висше училище по сигурност и икономика,
Пловдив

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност “доцент”
на Висшето училище по застраховане и финанси

по област на висше образование – Социални, стопански и правни науки
професионално направление- 3.7. Администрация и управление

В конкурса за доцент, обявен в Държавен вестник, бр. 52 от 05.07.2022 г. и в интернет-страница на Висшето училище по застраховане и финанси, като кандидат участва **Даниела Петрова Караангова**.

1. Общо представяне на процедурата и кандидата

Със заповед № 371 от 10.11.2022 г. на Ректора на Висшето училище по застраховане и финанси съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност доцент във ВУЗФ в професионално направление 3.7. „Администрация и управление /Публично управление и образователни стратегии/“.

За участие в обявения конкурс е подал документи един кандидат – Даниела Петрова Караангова от ВУЗФ.

Представеният от Даниела Караангова комплект материали на електорнен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ВУЗФ. Кандидатът е приложил общо 3 научни труда, като и трите са с монографичен характер. Приемат се за рецензиране 3 научни труда, които са извън дисертацията и се отчитат при крайната оценка. Представени са и релевантни документи (във вид на служебни бележки) за участие в проекти, както и такива, удостоверяващи преподавателски ангажименти и опит.

Кандидата по процедурата Даниела Караангова е с трудов опит, подходящо образование и трайно фокусирани научни интереси в областта на обявеният от вуза конкурс.

В образователен план кандидатката завършва през 2012 г. Бакалавър (BA) в *Solent University*, университет в Саутхемптън, Великобритания – специалност „Връзки с обществеността и комуникации“. През 2013 завършва Магистър (MSc) в *Bournemouth University* по специалност „Мениджмънт/Управление и маркетинг“. През 2019 завършва успешно и докторантура и придобива ОНС „Доктор“ в *University of Southampton*, университет в Саутхемптън, Великобритания по „Мениджмънт/Управление“.

От предоставената в процедурата документация става ясно, че трудовата и кариера до момента включва: през 2013 г. за девет месеца е научен асистент на хонорар и сътрудник на Dr. Hong Vui от *Bournemouth University*, а от ноември 2019

до момента е хоноруван преподавател във ВУЗФ, като през октомври 2022 става зам. главен редактор на списание VUZF Review.

Не познавам лично кандидата.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

Оценка на учебно-педагогическа дейност и подготовка на кандидата

Относно компонента „педагогически опит и дейност“ в служебна бележка №712/28.10.2022 г. от вуза се удостоверява, че кандидата по процедурата в периода 2019 – 2022 година е имал натовареност от общо 540 учебни часа, което е показателно за придобити достатъчно умения в педагогическата работа на д-р Караангова.

Оценка на научната и научно-приложна дейност на кандидата

По представените за оценка научни разработки могат да се направят следните констатации и обобщения на приносните им акценти.

- ✓ За монографията *Karaangova, Daniela. “The personality and organisational constructs of systems thinking. Is systems thinking a God given privilege of few or can be aroused by appropriate organisational culture types?”*, VUZF, Publishing House “St. Grigorii Bogoslov, Sofia, 2022, ISBN 978-619-7622-34-8:

Представената монография е водеща публикация в конкурсната процедура. В нея се представя нова теория, свързана с факторите, влияещи върху способността на индивидите да мислят в системи, чрез идентифициране на личностните профили и вида организационна култура благоприятстващи системното мислене и е въз основа на статистическо изследване от 353 въпросника, в които са участвали мениджъри от България и Великобритания. Измерването на връзките между мисленето в системи, личностните измерения и организационната култура са базирани на утвърдените петфакторния модел на Goldberg и теорията за организационна култура на Porgs. Изводите от проучването показват, че две от петте измерения на личността оказват влияние върху способността на индивидите да мислят в системи. Същевременно, организационната култура има значително влияние върху мисленето в системи, но дали то е положително или отрицателно зависи от вида на организационната култура.

В монографията могат да се открият няколко ключови момента:

- Водещ принос с практически характер е създаването на нова теория относно факторите определящи „мисленето в системи“. Тук обстояният литературен преглед показва, съществена нужда за разпознаване на факторите, влияещи на способността на индивидите да мислят в системи.
- Като приносен момент може да се посочи и индикираният извод, че на личностните фактора, имащи пряко влияние върху формирането на „мислене в системи“, както и дали характерът на тяхното влияние е положителен или отрицателен.
- С приносен характер е идентифицирането на видовете организационна култура, които стимулират или възпрепятстват формирането на „мислене в системи“ сред членовете на организацията и в частност сред средния и висшия мениджмънт.
- ✓ За монографията *Караангова, Даниела. „Ролята на висшето образование за трансформацията на българската икономика“*, Издателство на ВУЗФ „Св. Григорий Богослов“, София, 2022, ISBN 978-619-7622-53-9
 - С приносен характер е направеният холистичен анализ на стратегиите, политиките и последвалите ги действия, свързани с увеличаване ролята на висшето образование и науката за развитие на предприемачеството и постигане на интелигентен растеж.
 - Изведеният концептуален модел, илюстриращ етапите и стъпките към постигане на трансформация на системата на висшето образование и науката и обобщените препоръки за преодоляване на изложените слабости в стратегиите и политиките за развитие на висшето образование и науката

- ✓ За монографията *Караангова, Даниела. „Перспективи за реформиране на висшето образование в България“, Издателство на ВУЗФ „Св. Григорий Богослов“..София, 2022, ISBN 978-619-7622-52-2*
 - Направен е методологичния избор по отношение на холистичния и микро-към-макро-към-микро подход при изследването на реформата по профилиране на висшите училища в България.
 - Разработена е концептуална рамка, илюстрираща факторите, влияещи на неуспеха на провежданите реформи в сектора на висшето образование и науката.

Представените трудове, освен че имат значителен принос към обогатяването на теорията в сферата на публичния мениджмънт, като имат и висока практическа стойност, с оглед на значимостта на предизвикателствата пред съвременното управление и в частност на управлението на образованието, свързани с усложнените условия за ефективен административен мениджмънт на всички нива в частта, свързана с висшето образование.

От тази позиция, може убедено да се отбележи, че значимостта на предложените за рецензиране трудове е ясно специфицирана. Можем да обобщим, че тематиката на представените публикации е изцяло фокусирана в проблематиката на професионално направление 3.7. „Администрация и управление“. Тя обхваща актуални теоретични и приложни проблеми на управлението на образователните процеси в сферата на висшето образование и области, които са релевантни в тази тема в стратегическото управление на публичните политики в образователния сектор.

Налице е интердисциплинарност в публикациите, която е балансирана в проблемно отношение.

В предложените за рецензиране трудове тези проблеми са анализирани детайлно, чрез използването на творчески научни подходи, с приложение на системно мислене, с познаване на разглежданата проблематика.

Кандидатката демонстрира индивидуален научен фокус и предлага научна продукция на високо равнище, както и доказва специализирана експертиза, която не само повишава качеството на образователния процес, но има приложение в практиката по вземане на управленски решения от страна на компетентните органи и институции в сферата на публичния мениджмънт органи.

Оценка на индикираните цитирания на разработки на кандидата

Посочените цитирания на разработки на кандидатката са 6 /шест/. Цитиранията са в издания в България и чужбина, като цитиращите автори са както от България /Лазарова, Т.; Палъова, Я.; Димитрова, Р./, така и чуждестранни автори / Farzad, F. S., Salamzadeh, Y., Amran, A. B., & Hafezalkotob, A.; Kumari, R., Kwon, K. S., Lee, B. H., & Choi, K./

Цитиранията показват, че е налице познаване на творчеството на кандидата по настоящата процедура.

Оценка на количествените показатели и критерии за заемане на академичната длъжност)

В приложената справка за наукометрични показатели по процедурата, от изискуеми по нормативни документи 400 точки, кандидатът е предоставил справка – самооценка за налични 400 точки.

Точкуването по критерии е както следва:

- А – 50 точки /от 50 минимални/
- В – 100 точки /от 100 минимални/
- Г – 200 точки /от 200 минимални/

- Д – 50 точки /при 50 минимални/

Оценка на за личния принос на кандидата в съответните публикации и в каква степен формулираните приноси и получени резултати, са негова лична заслуга.

Приемам за личен принос приложените авторови публикации. Не ми е известно до момента да са постъпили сигнали за плагиатство и нарушения на процедурата от друго естество, които да попречат за нормалното протичане на процедурата.

Може да се обобщи, че са налице задълбочени научноизследователски опит и натрупана експертиза, както и резултати, натрупан опит в работа по проекти, както и експертен такъв, които индивидуални професионални характеристики могат да бъдат прилагани в съвременната управленска практика и могат да бъдат основа за педагогически и научни постижения в бъдеще и да се използват с висока ползност от Висшето училище по застраховане и финанси.

3. Критични забележки и препоръки

Към кандидата д-р Караангова имам следните препоръки и научно-методически бележки:

- ✓ Препоръчително е да се повиши публикационната активност в издания в страната и чужбина, с оглед на разширяване и популяризиране на творчеството и идеите на научните и изследвания, както и такива с по-високи индекси на цитируемост;
- ✓ Необходимо е да се разширят възможностите за приложение на научните изследвания на кандидата, както и да се включат по-широко в изучаваните учебни дисциплини на специалностите във вуза;
- ✓ Да продължи и доусъвършенства уменията си за кратък и стегнат изказ, следвайки фокуса на изследването и да спазва изискването за обем на разработката и да не нарушава общоприетата логика: обзор – методология – изследване – анализ на резултатите – изводи и препоръки. Тази препоръка е особено силно валидна в бъдещте публикации на статии, доклади и анализи, в които съм убеден, че предстоят да се реализират;
- ✓ Препоръчвам в бъдеще да направи опит и положи усилия да постави на научен, а защо не и политически дебат на част от изведените изводи, както и да апробира идеите или част от тях в практиката в следващата година;
- ✓ Възможно е на следващ изследователски етап да се разшири обхвата на изследването и да се потърси критичен анализ на европейски и световни практики и да се изведат поредица от препоръки за разработването на публична политика/и в изследваната област, която се базира на „доказателства от добри решения и практики“ (evidence based). Това е сравнително нов подход за изследване и разработване на публични политики, който се прилага в някои други страни на ЕС и който може да се използва в България и ЕС в процеса на образователните реформи;
- ✓ Препоръчително е в бъдещите изследвания на кандидата да се използват „бенчмаркинг“ и „бенчлърнинг“ като инструменти за сравняване и идентифициране на добри практики. Това би улеснило както процесите по сравнение, така и апробирането и приложението на идентифицирани в началните изследвания добри практики и иде;
- ✓ Добър ефект в творческия профил на кандидата би било намирането на индикативна научна близост между нейните виждания за ефективно управление на образователните процеси със стратегическото управление и развитие чрез добавянето в богатия научен инструментариум, който използва и предлага, на нови инструменти като – Балансирани карти и системи от показатели за ефективност; Обща рамка за оценка CAF (Common Assessment Framework); Lean – инструментариум; Improvement

Roadmap; KANO Analysys; GAP Analysys и други. Вярвам, че с използването им изследваната от него материя ще бъде покрита още по-пълноценно;

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от Даниела Петрова Караангова отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ВУЗФ.

Като цяло съдържанието на документацията по конкурса показва, че кандидатката е в състояние да осъществява самостоятелно научна и практико-приложна дейност с висока степен на практическа приложимост.

Формалните изисквания по процедурата са изцяло изпълнени, като приложената документация по процедурата е пълна и комплектована по улесняващ оценяващия начин.

Организирането и документацията по процедурата, администрирани от страна на учебното заведение изцяло покрива нормативните изисквания, заложили в българското законодателство.

Изложеното дотук ми дава основание да изкажа положително мнение и да приема формално процедурата за завършена до този етап, съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника към него и вътрешните нормативни документи на Висшето училище.

От друга страна, кандидатът в конкурса е представил необходимия от гледна точка на изпълнение на юридическия състав по изискуемост на брой точки и брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС „доктор“.

В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси, които са получили признание. Теоретичните му разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа.

Научната и преподавателската квалификация на д-р Караангова е несъмнена и релевантна на конкурсната област.

Постигнатите от Даниела Петрова Караангова резултати в учебната и научно-изследователската дейност, напълно съответстват на Правилника на ВУЗФ за приложение на ЗРАСРБ.

В обобщение, с оглед на горепосоченото и след детайлното запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да **дам своята положителна оценка** и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Академичния съвет за избор на **Даниела Петрова Караангова** на академичната длъжност „доцент“ във ВУЗФ по професионално направление 3.7. „Администрация и управление /Публично управление и образователни стратегии/“ по обявеният в ДВ бр.52/05.07.2022 конкурс от Висшето училище по застраховане и финанси /ВУЗФ/.

29.11. 2022 г.

Изготвил становището:

(проф. д-р Валентин Василев)